

Til: Statssekretær Sigrid Hjørnegård (OED)
Fra: Energi Norge

Dato: 24.10.2010
Sak: Kompetanseforskriften
Referanse:

Kompetanseforskriften – konsekvenser ved innføring av NVEs forskriftforslag

Nettselskapene og resten av kraftbransjen står foran store investeringer. Selskapene som i all hovedsak er offentlig eid, må fornye det gamle nettet, må bygge nytt nett for å knytte til ny fornybar produksjon og nytt forbruk og de må sikre og fornye kompetanse og teknologi. Totalt skal det investeres 150-200 milliarder i kraftsektoren fram til 2020 hvorav om lag halvparten gjelder nettet.

Det er og blir et stort behov for økt bemanning. Rigide krav lik de som er stilt i NVEs forslag til forskrift vil svekke grunnlaget for at energibransjen kan løse investeringsutfordringene. NVEs forskriftsforslag gjør at det blir enda mer krevende å skaffe nok personellressurser i Norge og bransjen må da i større grad enn uten forskriften hente personell fra utlandet. Bransjen mener at selskapene må ha den nødvendige frihet og fleksibilitet for å kunne løse sine samfunnsoppgaver.

En eventuell regulering av nettselskaper i denne sammenheng bør heller skje ved at det stilles konkrete krav til kvaliteten på de tjenester som nettselskapene skal levere. Krav og eventuelle sanksjoner vil føre til at selskapene innretter seg på en mest mulig hensiktsmessig måte. Det kan også stilles krav til hvilke områder konsesjonæren skal ha kompetanse på, uten derved å stille krav til størrelsen på egen bemanning og uten å stille krav til at en overveiende del av tjenestene skal produseres med egne ansatte.

En undersøkelse gjennomført i 2009 (Prosjekt gjennomført av Xrgia (42 selskap/1,2 millioner kunder)) viser at selskaper som bruker konkurranseutsetting har bedre kvalitet enn de som ikke gjør det. En rigid bemanningsforskrift gir svekket beredskap og dårligere leveringskvalitet. Undersøkelsen viste at selskaper med konkurranseutsetting har færre/kortere avbrudd og høyere effektivitetsscore. NVEs forskrift vil øke kostnadene uten at kvalitet/pålitelighet øker.

Forskriften vil hindre lokalt samarbeid mellom konsesjonærer, for eksempel samarbeid om driftssentralløsninger. Driftscentralen er viktig med tanke på gjenoppretting av feil. Dette er praksis flere steder ved at distribusjonsnettselskaper samarbeider eller er i et samarbeid om driftssentralfunksjonen med et regionalt selskap med både kraftproduksjon og drift av nettanlegg. Hvis forskriftsforslaget blir vedtatt, vil en rekke selskaper måtte endre samarbeidet med tilhørende høyere

kostnader uten at det blir noen bedre beredskap, eller de må søke om, og håpe på å få dispensasjon fra det foreslåtte kompetansekravet.

Forskriften vil bli spesielt krevende for små og mellomstore bedrifter. Disse er avhengig av samarbeid. Det blir svært vanskelig å bygge opp all kompetanse selv (jfr. NVEs forslag). Valg av bemanning og organisering er en avveining for hvert enkelt selskap. Det enkelte selskap er best skikket til å finne den løsningen som passer lokalt. Sterk beredskap krever med andre ord lokalt tilpassede løsninger. NVEs forskriftsforslag er et hinder for dette.

Vi vil få en oppsplitting av store og kompetente fagmiljøer og entreprenørmiljøer, spesielt gjelder dette konsern som profesjonaliserer sin drift innenfor flere virksomhetsområder som nett, produksjon og fjernvarme. Selskapet Infratek planlegger å etablere en nasjonal beredskapsstyrke. De kan da mobilisere en montørstyrke på 500 - 1000 montører på kort tid ved behov. Dette er særlig viktig dersom større feil inntreffer. Dersom bemanningsforskriften innføres og kompetansmiljøer splittes mellom nettselskaper og entreprenører vil drivkraften bak og evnen til å etablere et slikt konsept kunne forsvinne på få år.

Noen eksempler på konsekvenser dersom NVEs forskriftsforslag blir innført

NTE-Nett

Implementering av NVEs forskrift nødvendiggjør en reversering av effektiviseringstiltak som allerede er gjennomført i for eksempel NTE-konsernet (Nord Trøndelag-Elektrisitetsverk). Dette vil i så fall skje uten at en slik reorganisering vil medføre at NTE Nett står bedre rustet til å utføre sine oppgaver innen tilstandskontroll, vedlikehold og feilretting enn hva som er tilfelle i dag

Driftssentralsamarbeid i Sunnhordland

Sunnhordland kraftselskaps driftssentral er utstyrt for å kunne overvåke og betjene deler av nettet for de lokale nettselskapene (distribusjonsnettet) som SKLs regionalnett leverer til. Disse selskapene er: Finnås Kraftlag, Fusa Kraftlag, Kvinnherad Energi AS, Tysnes Kraftlag, Fitjar Kraftlag, Skånevik Ølen Kraftlag, Etne Elektrisitetslag, Fjelberg Kraftlag, Austevoll Kraftlag. Samarbeidet med SKL er av varierende omfang for disse selskapene. Dette samarbeidet vil ikke kunne fortsette.

Bodø Energi-Nett/SKS-Nett

Dagens ordning med felles driftssentral i Salten for SKS Produksjon, SKS Nett, BE nett, BE produksjon, Sjøfossen (prod), Rødøy Lurøy kraftverk (nett + prod), Siso Energi (produksjon) bli problematisk. Hvis alle konsesjonærer skal ha egen bemanning innenfor denne funksjonen kan ikke dagens rasjonelle løsning videreføres. I praksis må hver av selskapene bygge opp egen kompetanse og trolig systemer som i sum vil være en langt dyrere løsning enn dagens felles driftssentral

Dersom distribusjonsnettsiden, f.eks. skulle bli tvunget til å ha beredskap og drift i nettselskapet, vil det bety at det ikke lenger er grunnlag for å ha et eget montasjeselskap. Konsekvensen av dette vil være tap av arbeidsplasser og tap av kapasitet til å utføre reinvesteringerjobber, som bare i Nordland beløper seg til nærmere 2 milliarder kr de neste 10 årene. I tillegg kommer behovet for folk til å bygge ut småkraftverk. En ting er at de er avhengig av å ha kabler/linjer for å få fraktet all fornybar energi,

men like viktig er det at vi trenger folk til å bygge alt dette. Myndighetene risikerer å sage av den greinen de sitter på hvis de detaljbestemmer hvordan de skal bemannes/organiseres.

BE Energimontasje omsatte i fjor for ca. 70 mill. kr, hvorav ca. halvparten kom fra eksterne oppdrag. Et bortfall av inntekter vil selvfølgelig også svekke muligheten for å utbetale utbytte til eierne, som i hovedsak er det offentlige.

Oppsummert: En tvangsflytting av montører/ingeniører tilbake i nettselskapet vil svekke beredskapen pga færre folk å ta av ved ekstremsituasjoner og dårligere soliditet i selskapene. En slik løsning vil også tvinge fram rene montasjeselskaper, som i stor grad må basere seg på innleie av folk, ofte utenlandsk arbeidskraft, med alt det dette medfører av utfordringer for fagforeningene.

Fredrikstad Energi

Konsekvenser for Fredrikstad Energi er at de må ansette et betydelig antall montører i nettselskapene, dette skaper dårligere effektivitet ved at vi må ha en egen administrasjon for montører i nettselskapet i tillegg til det vi har i montasjeselskapet. I dag kjøper de montørberedskap av ett stort entreprenørselskap som igjen har avtaler med andre entreprenører. Dette gir dem tilgang til store montasjeresurser ved større feil. Dersom alle nettselskaper må ha egne montører vil markedet for de store entreprenørene bli mindre, og tilgangen på resurser ved større feil bli redusert

I dag samarbeider de med Fortum om en felles døgnbemannet driftsentral, dersom dette ikke blir tillatt, vil de få flere hjemmevaktløsninger som fører til dårligere beredskap

Dersom alle nettselskaper må ha egne montører, vil markedsmulighetene for de store entreprenørene bli dårligere. Dette vil gi bransjen mindre tilgang til resurser. Vi står foran store investeringsoppgaver både til fornying av nett, og tilknytning av fornybar produksjon, vi trenger ett fleksibelt entreprenørmarked slik at vi får tilgang til mest mulig resurser.

10 års erfaring i Fredrikstad har vist at dagens system fungerer utmerket.